

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Kačabové Alžběty

002075Název práce: Jaké mají povědomí žáci vybraných základních škol na Praze 12 v 5. a 8. třídách o sociálně nežádoucích jevech?

Škola: Evangelická teologická fakulta UK, studijní obor sociální a pastorační práce

Vedoucí práce: Mgr. Lucie Hubertová, VOŠ Jabok

Bakalářská práce v rozsahu 80 stran (z toho 12 stran příloh) se věnuje problematice specifické primární prevence sociálně nežádoucích jevů, s důrazem na specifika primární prevence na základních školách.

Autorka si v teoretické části práce stanovuje za cíl shrnout poznatky o specifické primární prevenci (tj. konkrétně o cílech PP, principech a zásadách primární prevence, organizační struktuře a systému PP v ČR), dále ilustrovat primární prevenci na příkladu dobré praxe. V praktické části si za cíl autorka stanovuje zmapovat úroveň orientace žáků 5. a 8. tříd v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů.

Graficko-formální a jazyková stránka

Práce je z formálního a jazykového hlediska (kromě menších výhrad) na dobré úrovni. Nepřesnosti se autorka dopustila při volení názvu práce - název Jaké mají povědomí žáci vybraných základních škol na Praze 12 v 5. a 8. třídách o sociálně nežádoucích jevech vystihuje pouze praktickou část práce. Zaměření práce je ale mnohem širší, čtenář není z názvu tedy vůbec informován, o čem pojednává teoretická část práce.

Uspořádání kapitol je logické, ve sledu od obecného ke konkrétnímu. V práci se vyskytují drobné gramatické chyby. Rozsah odpovídá podmínkám pro bakalářskou práci - 68 stran plus 12 stran příloh. Stylistická úroveň práce je poměrně dobrá v teoretické části, v praktické části je slabší. Z formálního hlediska lze vytknout nadbytečné zařazení očíslovaných prázdných stránek v textu (strana 15 a 18). Citace uvedené v přehledu literatury jsou v souladu s normami. Seznam literatury je správně řazen.

V praktické části jsou výsledky zpracovány s využitím grafického znázornění, což zvyšuje přehlednost, poněkud matoucí je ale využití trojrozměrných sloupců (je to estetické, ale neúčelné).

Podklady-vhodnost pro téma a kvalita zpracování

Zdroje, z kterých tato práce pochází, jsou zejména národní povahy. Celkově je v seznamu literatury uvedeno 16 publikací, v internetových odkazech pak 12 zdrojů, což je pro bakalářskou práci úplně dostačující. Autorka čerpá z aktuálních zdrojů, jedná se zejména o materiály vydávané pod organizacemi primární prevence jak horizontální, tak vertikální úrovně (např. MŠMT, Úřad vlády ČR, Krajské oddělení protidrogové prevence, Proxima sociale, o.s.). Vzhledem k tomu, že se jedná o vysokoškolskou práci, bylo by vhodné využít i původních cizojazyčných pramenů zabývajících se danou problematikou, neopírat se pouze o přeložené, případně české zdroje.

Ocenění zaslouží zpracování teoretické části práce, kde autorka objasňuje nejprve základní pojmy (pojem prevence jako takový, dále se úžeji zaměřuje na samotnou primární prevenci, respektive specifickou primární prevenci-zde oceňuji zejména kapitoly 2.3.3 a 2.3.4 kde vymezuje dělení specifické primární prevence dle oblastí a realizátorů), poté logicky navazuje kapitola přibližující cíle primární prevence. Jako problematiku lze hodnotit kapitolu

4.Principy a zásady prevence sociálně nežádoucích jevů. Tato kapitola jednak čerpá pouze z nizozemských autorů Stel, J. a Voordewinové D., jednak se uvedené principy a zásady vztahují zejména k preventivním programům v oblasti zdraví. Naopak vysoce hodnotím kapitolu 8. Příklad dobré praxe: Proxima Sociale na Praze 12, která podrobně popisuje činnost, služby, programy, personální zabezpečení konkrétní organizace zaměřené (mimo jiné) na realizaci preventivních programů na ZŠ.

Analytická, kritická, reflektující úroveň tvůrčího zpracování práce

Autorka pro svoji práci zvolila velmi aktuální a potřebné téma - v oblasti primární prevence sociálně nežádoucích jevů musí být zorientován a vzdělán každý pedagogický pracovník působící na ZŠ, nejen školní metodik prevence. Proto materiál, který zpracovává tuto problematiku a zároveň ji vhodně propojuje s příklady, případně doplňujícím šetřením z praxe, může být užitečný.

Autorka stanovuje cíle teoretické i praktické části práce v úvodu, tyto cíle pak také dodržuje a v práci naplňuje. V praktické části pak ještě konkretizuje v kapitole 9. 1 jednotlivé cíle dotazníkového šetření. V závěru shrnuje zejména naplnění cíle praktické části práce.

Jednotlivé kapitoly bakalářské práce se vztahují k cílům práce.

V praktické části práce využila studentka metodu dotazníkového šetření na vybraných základních školách. V metodice je popsán dotazník (zde mírně postrádám zdůvodnění, proč autorka použila dané otázky), místo sběru dat, harmonogram i postup sběru dat. Dotazník obsahuje kombinaci otevřených i uzavřených otázek (včetně otázky s možností více voleb), což způsobilo problémy při interpretaci dat. Při tvorbě dotazníku bylo vhodnější dát přednost pouze jedné formě otázek. Vzhledem k tomu, že cílem práce je porovnat informovanost u dvou skupin, bylo by v budoucnosti vhodnější využít pouze uzavřené otázky. Přes tyto metodologické nedostatky přinesla praktická část práce zajímavé orientační informace (např. podíl programů primární prevence na informovanosti žáků v oblasti sociálně-patologických jevů) v 8. třídách. Toto dotazníkové šetření bych doporučila v budoucnosti zopakovat (např. při psaní magisterské práce), pouze metodologicky lépe, zejména pro porovnání dvou skupin využít statistické zpracování dat, aby bylo možno výsledky věrohodně interpretovat.

Celkově hodnotím práci jako C-dobře.

Otázky k obhajobě:

1/ Na základě čeho jste volila dané položky v dotazníku?

2/ Můžete přiblížit, jak jste dotazník zadávala? Jaký jste volila postup? Jak jste s respondenty navázala kontakt, motivovala je pro vyplnění dotazníku?

3/V závěru práce píšete, že v navazující práci byste se, mimo jiné, ráda věnovala otázce, které konkrétní postupy a metody primární prevence jsou pro žáky zajímavé, účinné, efektivní a které žáci považují za zbytečné, které jsou neúčinné, neefektivní. Které postupy a metody primární prevence u žáků považujete Vy za účinné a efektivní a které za neúčinné, neefektivní a proč?

V Praze dne 19. 8. 2009 Lucie Hubertová